

PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Radiofonii
i Telewizji

Warszawa, 16 października 2020 r.

RPW/87176/2020 P
Data: 2020-10-22

DN. 050.8.1.2020

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

al. Solidarności 77

00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

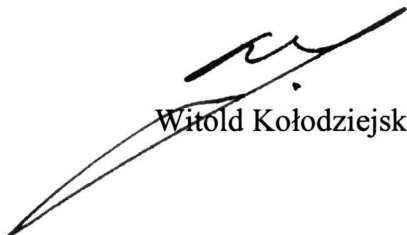
w nawiązaniu do pisma z dnia 28 września br., o sygnaturze VII.564.58.2020.MAW, zawierającego uwagi na temat obowiązków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie sprawowania kontroli nad działalnością dostawców usług medialnych, zwłaszcza w okresie kampanii wyborczych, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

1. Organy państwowe – organy administracji publicznej – działają na podstawie i w granicach prawa, zgodnie z wyrażoną w przepisie art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zasadą praworządności (legalizmu). Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (dalej: KRRiT), jak i jej Przewodniczący mogą podejmować tylko takie działania, które wyraźnie przewidują powszechnie obowiązujące przepisy. Z powyższej zasady wynika również zakaz działania na podstawie domniemania kompetencji.
2. W związku z powyższym należy podkreślić, że na mocy przepisów kodeksu wyborczego KRRiT nie uzyskała jakichkolwiek kompetencji do kontroli i oceny materiałów upublicznianych przez dostawców usług medialnych (w tym przez jednostki publicznej radiofonii i telewizji) podczas kampanii wyborczych. Wolą ustawodawcy kompetencje te zostały przypisane sądom (art. 111 § 1 kodeksu wyborczego).
3. Na marginesie warto nadmienić, że KRRiT nie ma również podstaw do wszczęcia wobec publicznej radiofonii i telewizji, postępowania administracyjnego o nałożenie kary finansowej w oparciu o przepisy kodeksu wyborczego. Podstawą do wszczęcia tego rodzaju postępowania nie może być również przepis art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji (dalej także jako ustawa). Obowiązuje bowiem wspomniana na wstępie zasada legalizmu, a jej przejawem jest wyraźne powiązanie przez ustawodawcę możliwości nałożenia na nadawcę kary pieniężnej z przypadkami taksatywnie wymienionymi w przepisie art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Do przypadków tych ustawodawca nie zaliczył przepisu art. 21 ustawy.

4. W ustawie o radiofonii i telewizji ustawodawca przypisał KRRiT jedynie ogólną kompetencję organizowania badań treści i odbioru usług medialnych (art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy). I KRRiT - zgodnie z delegacją ustawową - takie badania organizowała i organizuje. Natomiast w wypracowywaniu standardów debaty publicznej może korzystać z coraz bogatszego dorobku uznanych ośrodków akademickich w zakresie wyników monitoringu różnego rodzaju audycji.
5. Dobrym przykładem w tym względzie jest Centrum Monitorowania Dyskursu Publicznego, czyli tworzona od pięciu lat przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (UMK), ogólnodostępna, baza danych na temat obecności i wpływu polityków w audycjach publicystycznych rozpowszechnianych w telewizji, radiu oraz Internecie (www.cmdp.pl). Dane zgromadzone w bazie pozwalają na analizę tego, którzy politycy zapraszani są jako goście do najważniejszych audycji publicystycznych największych stacji radiowych (PR 1, PR 3, PR 24, TOK FM, RMF, Radio Zet), stacji telewizyjnych (TVP 1, TVP 2, TVP Info, TVN 24, Polsat News) oraz flagowych audycji publicystycznych wiodących portali informacyjnych. Pod uwagę brane są audycje emitowane w szczycie oglądalności/słuchalności tego rodzaju oferty. Dzięki temu można określić procentowy udział przedstawicieli danego środowiska politycznego (partii) wśród wszystkich gości zapraszanych do analizowanych audycji, a także siłę wpływu danej osoby lub środowiska na debatę publiczną na podstawie udziału procentowego w rynku stacji, w których w danym okresie wystąpili przedstawiciele poszczególnych środowisk politycznych.
6. KRRiT na bieżąco śledzi i analizuje zawarte w tej bazie dane, podobnie jak wszelkie inne publikacje zawierające ilościowe oraz jakościowe wskaźniki pomiaru tzw. współczynnika obiektywizmu programów rozpowszechnianych przez dostawców usług medialnych. Pragnę jednak zwrócić Pana uwagę, że przedmiotem zainteresowania KRRiT jest nie tylko kwestia pluralizmu i bezstronności w poszczególnych audycjach czy programach, ale przede wszystkim problem ochrony pluralizmu źródeł informowania odbiorców usług medialnych. Mierzenie poziomu pluralizmu w mediach jest oparte o wskaźnik TOP 4, tj. następuje na podstawie określenia udziału czterech głównych właścicieli mediów w poszczególnych rynkach, np. audytorium radiowego czy telewizyjnego. I aby wspomniany pluralizm źródeł informacji został zachowany wskaźnik ten nie powinien przekraczać 50 procent. Tymczasem, zgodnie z Informacją KRRiT o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2019 r., wskaźniki TOP 4 dla rynku audytorium telewizyjnego i radiowego wyniosły odpowiednio 67% i niemal 82%.
7. Zagrożeń dla poziomu i pluralizmu debaty publicznej upatrywałbym zatem głównie w nadmiernej koncentracji mediów i w takich przekształceniach własnościowych na rynku medialnym, które prowadzą do zbytniego ujednolicenia źródeł informacji. KRRiT wskazywała już w rekomendacjach dla Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego na konieczność zmian regulacji prawnych w ww. zakresie ze względu na fakt, że obowiązujący system prawa medialnego nie reaguje dość dynamicznie na przekształcenia zachodzące w różnych sferach rynku mediów. Jestem pewien, że postulowane przez KRRiT zmiany przyczyniłyby się do ochrony większej liczby i rodzajów źródeł informacji na rynku medialnym, a co za tym idzie służyłyby lepszemu

zabezpieczeniu w dyskursie publicznym takich wartości, jak bezstronność, pluralizm i niezależność, o których z troską wspominał Pan w swoim piśmie.

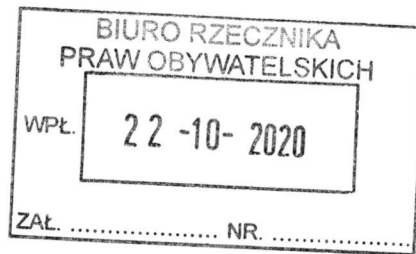
Z poważaniem

Witold Kołodziej

KRRiTKRAJOWA RADA
RADIOFONII I TELEWIZJI**Adres Biura KRRiT:**Skwer kard. S. Wyszyńskiego 9
01-015 Warszawa

Znak sprawy: DM.050.8.1.2020

OPŁATA POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
Umowa z Poczta Polska S.A.
nr ID 437398/W**POLECONY ZPO****Szanowny Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich**Al Solidarności 77
00-090 Warszawa**R**

(00)759007734400760935

(00)759007734400760935

(00)759007734400760935

2019

240

Wyprodukowano w 2018 roku. Termin trwałości kleju 2 lata.

18583
